

Lilauhiinat:

Koko vuodelta . . . 3: —
 Puolelta vuodelta . . . 1: 50
 Kuukaudelta . . . 35
 Muualla tilattuna postima-
 lut tyhluettuna.
 Pöytänumerot 10 piä.

Tornio.

Ilmoitushinnat:

Ensi sivulla 15 p. petit rivi.
 Viime sivulla 10 p. " "
 Kuoleman ilmoitukset . 2: —
 Wäpin ilmoitushinta . 30 s.
 Seisovilta ilmoituksilta myön-
 netään alennusta.
 Kuotinkieliset suomennetaan
 maksutta.

Uutis- ja Ilmoituslehti Tornion kaupungin, Peräpohjolan, Tornion jokilaaksoa ja Lapinmanta varten.

1900.

Lehti ilmaantuu joka keskiviikko ja lauantai-
 kello 9 aamupäivällä.

Vastaava toimittaja:
J. W. Heickell.

Keskiviikkona 5 p. syyskuuta.

N:o 69.

Kirkollisia tietoja.
Saarnatvuorot

Tänään raamatunselitys kirkossa klo
 5 j. p. p.
 13:nä Sunnunt. Kolm. p:stä.
 Tornion kirkossa.
 Ruotsalainen puolip. saarna klo 10 kirkoh.
 Simelius.
 Ilta saarna suomal. klo 5 j. pp.

Kuollut:

Hellästi rakastettu mieheni,
Maalarimestari
Isak Wilhelm
Kajander,

nukkui iloisesti kuolon uneen, va-
 kuutettuna autuudestaan, Tornios-
 sa 31 p:nä Elokuuta 1900 klo 10,20
 illalla, 57 vuoden 7 kuukauden ja
 11 päivän iässä, suureksi suruksi
 ja kaipaukseksi minulle, tytölle,
 kahdelle pojalle, veljelle, sisarille,
 kättilyille, langolle y. m. sukulaisille
 ja ystäville.

Josefina Kajander.
 synt. Salmela.

Nyt rohkias! täältä lähdän,
 Suo kasvot minun nähdä, Jesu
 Lunastajan!
 Kuin minun tahdot auttaa,
 Katkeran piinas kautta lapseksi
 Jumalan.

Niille vainajan tuttaville,
 jotka haluavat saattaa häntä
 viimeiseen leposijaansa, il-
 moitetaan että, surusaatto
 lähtee vainajan kodista Tors-
 taina t. k. 6 päivänä kello 3
 j. p. p.

Suuto
kauppa.

Wapaaehtoisella huutokaupalla myy-
 dään syyskuun 6, 7 ja 14 päivänä
 alkaen kello 10 aamulla, joka toimi-
 tetaan Alb. Montellin talossa edes-
 menneen rouva Alb. Montellin jäl-
 keen jäänyt irtaimisto, niinkuin kaup-
 pa-, huone- ja taloustavaraa, sekä
 talvi- ja kesä-ajokaluja y. m., y. m.
 Torniossa, Elof. 13 p. 1900.

N. W. Sackzell.
 toimekseen saanut.

Waa'an uusi Domestic ja Printers ovat parasta!

Wapaaehtoisel-
la huutokau-
palla

myydään Røytän haminassa 13 p.
 tulevaa syyskuuta alkaen kello 10 e. pp.,
 edesmenneen rouva Alb. Montellin jäl-
 keenjäänyttä kauppatavaraa.

Samasassa tilaisuudessa myydään talo-
 jossa nylhijään Montellin kauppa Røy-
 tän haminassa sijaitsee.

Tornio, 19¹³/₁₀₀.

N. W. Sackzell.
 toimekseen saanut.

Kuulutus.

Allaolevilla merkeillä varustetut ja-
 hatukit jotka ovat meripärjäyksestä jää-
 neet, pyydetään käymään lunastamassa
 14 päivän kuluessa, muussa tapaukses-
 sa tulevat ne myytäväiksi huutokaupalla
 pärjäyskustannusten suorittamiseksi. Sa-
 masassa tilaisuudessa myydään myöskin
 noin 100 merkitöntä puuta.

Røytän sahan konttori, Elof. 29 p.
 1900.

Leopold Magnusson.

Suutokauppa.

Pärjäyskustannusten suorittamiseksi
 myydään Raakaman-niemellä ensi lau-
 wantaina kello 10 epp. pienempi summa
 tulleja, merkityitä ja merkittämättömiä,
 joista täten haluttuiksi huutajille ilmoi-
 tetaan.

Suho Kuutila.

Filosofian Maisterin R. C. Ottelin vai-
 najan konkurssipesän velkojat kutu-
 taan täten velkojain kokoukseen, joka pi-
 detään Tornion kaupungin keskikou-
 rissa tulevan Syyskuun 8 p:nä klo 7
 i. p., jaamaan tietoa pesän omaisuuden
 rahaksi muuttamisesta ja päättämään
 vainajan henkivakuutus papereista y. m.
 mahdollisesti esiintulevista pesää koske-
 wista asioista, ja huomautetaan konkurssi-
 säännön määräyksestä, että poisjaolewien
 velkojien on tyytymäinen saapuville tul-
 leiden päätöksiin.

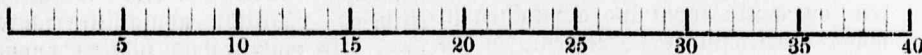
Tornio Elof. 16 p. 1900.

Pesätoimitusmiehet.

Raikki säännöttömyydet lehden ja-
 kamisessa ilmoitettakoon kirjapainos-
 sa.

Ilmoitukset pyydetään jättämään painoon viimeistään ilmestymispäivän edel-
 lensä päivänä kello 12 päivällä.

40 petitirivin mittakaava.

Tämän avulla voipi ilmoituksen lähettäjä ennakolta määrätä ilmoituksen suu-
 ruuden ja hinnan. Ilmoituksen rivi hinnat lehden otsikossa.

Ilmoitetaan

että posti etelään täst'edes lähetetään
 joka päivä klo 5,30 j. pp. ja postikont-
 tori pidetään avoinna

lähtewien postien osasto:

arkipäivinä kl 9 e. pp.—1 j. pp.

ja 3—5 j. pp., sunnuntai- ja juh-
 lapäivinä kl 3—5 j. pp.

tulewien postien osasto:

arkipäivinä kl 9 e. pp.—1 j. pp.

sunnuntai- ja juhlapäivinä kl 4—
 6 j. pp.

Tornion postikonttorissa, syyskuun
 4 p:nä 1900.

Hugo Lönngrén.
 mtty.

Raittius-seura

„TURVA“

pitää sääntömääräisen

Raittius-

iltaman

Alatornion Kirkonmäellä t. k. 9
 päivänä alkaen kello 5 j. pp.

Toivomme osanottajia saapu-
 maan runsaasti.

Ohjelma on vaihteleva.

Sadeilman sattuessa siirretään
 iltama seuraavaan sunnuntaihin.

TOIMIKUNTA.

Iltaman

toimeenpanee

Ruffolan nuorisoseura Närän talos-
 sa, sunnuntaina 9 p:nä tätä

kuuta alkaen kl 7 j. pp.

Ohjelma vaihteleva.

Toimikunta.

Wapaaehtoisella huutokaupalla myy-
 dään Rantojärvellä Pakkamaan
 uutis-talolla tämän kuun 17 päivänä
 lehmiä, lampaita, 1 hevonen, ajo-, työ ja
 huonekaluja, asuinrakennus, talli, 2 na-
 wettaa, riihi latoineen, kaikki nylhijään
 rakennettu. Epdoilla kuin paikalla ilmoi-
 tetaan.

Olli Palosaari.

Hallitsijavakuutus-
TAULUJA
 myytävänä
KIRJAPAINOSSA
 Torniossa.

Suomalaiset Jäämeren
rannalla.

Harvoin saapuu meille kuulumisia
 niistä kansalaisistamme, jotka elävät ja
 elämänsä puolesta taistelevat kowissa,
 monessa suhteessa kowissa oloissa Jää-
 meren rannalla. Ja milloin joku mies-
 ti saapuuin kansalaisistamme Ruujan
 tai Muurmannin rannikolta, ei tuo mies-
 ti tavallisesti ole iloinen. Se tietää
 näet silloin useimmiten kertoa niistä
 waikutuksista, joita suomalaisilla on, lu-
 kium ottamatta luonnon karkeutta, kyl-
 myyttä ja pimeää ja elinkeinon waa-
 rallisuutta, voitettavanaan naapurien
 ja wiranomaisten puolelta, jotka eivät
 tahdo heitä kansalaisitteen luea.

Nyt on ästen taas, tällä kertaa wi-
 rallista tietä, saapunut pitkäin aikain
 jälkeen jonkinlaisia kuulumisia sekä Nor-
 jan puolelta jäämerenrannikolla että
 n. i. „ryssänrannalla“ asuwista suoma-
 laisista. Hammarfestissä sijaitsewa we-
 näläinen konsuli on kirjelmässä halli-
 tuskalleen tehnyt selkoa erinäisistä sei-
 koista tuolla pohjanperillä, lumattomas-
 ta kalastuksesta, jota norjalaiset kalas-
 tajat, joista osa on suomalaisia synty-
 perää, osa ei, harjoittawat Muurmannin
 rannikolla, sekä muista wäärinkäntöis-
 tä. Koska tuossa selonteossa kosketel-
 laan myöskin Suomen wiranomaisten
 suhdetta näihin suomalaisiin, on asia
 myöskin Suomen senaatin tiedoksi an-
 nettu.

Se arwostelu, joka puheenalaisessa
 selonteossa annetaan Jäämeren rannal-
 la olevista suomalaisista, ei suinkaan
 ole yksinomaan edullinen. Heistä kerro-
 taan, että he käyttäwät wäärin ase-
 maansa, ollessaan puolittain Suomen
 (Wenäjän), puolittain Norjan alamaista,
 että he, waikka asuwat Norjassa, tule-

wat Muurmannin rannikolle kalastamaan, esiintyen siellä „hyvinäkin suomalaisina“ sekä taas, kun tekivät Wenäjän puolella rajaa jonkun rikoksen, kieltäytyivät tulemasta vastaamaan oikeuden eteen sillä syyllä, että ovat Norjan alamaisia.

Mainitun selonteon tarkoitus ei kumminkaan ole moittia yksinomaan Jäämeren suomalaisia, vaan yleensä esittää niitä epäkohtia ja omituisia oloja, joita tuolla pohjan perillä vielä vallitsee ja jotka kaipaavat järjestämistä ja korjaamista. Mutta se käsitys, jonka tuosta selonteosta saa Jäämerellä asuvista suomalaisista, on luultavamme liian epäedullinen. Minäkin on syytä, ennenkuin heistä mitään ankarampaa arvoastelua langettaa, ottaa huomioon minkälaisia kieroissa, vaikeissa oloissa nuoruuksien kalastajat valtiollisten ja maantieteellisten olosuhteiden pakosta siellä ovat ja mitkä syyt ovat vaikuttaneet, että he sellaisiin ovat omatta tahdottaan joutuneet. Mutta sitä warten on ensiksi syytä luoda pitkäaikainen silmänsä taaksepäin Jäämerensuutujen historian ja suomalaisten osaan siinä. Sellainen katsaus selvittää, kuinka luonnolle wäkiwaltaa tekemällä on syntynyt olosuhteita, jotka paikkakunnan asujamiston suurelle enemmistölle ovat aiwan sietämättömiä.

Suomalaisten esiintyminen Jäämeren seuduilla ulottuu melkein yhtä kauas taaksepäin ajassa kuin näitä seutuja yleensä tunnetaan. Sitämyöten kuin lappalaiset siirtyivät uutta asutusta paikkoon Suomenniemeltä pohjoiseen päin, seurasivat heidän jälkiään suomalaiset, jotka lappalaisia pitivät weronalaisina, aina Jäämerelle asti. Siten retkeilivät jo keskiajalla „pirkkalaiset“ lapinkävijät Jäämerellä ja heti uuden ajan alussa tawataan pitkin Jäämeren rannikkoa, mutta waininkin Warangissa, heidän pysyviä asemapaikkojaan, joissa he werotus- ja kaupparetkillään wittyyivät, harjoittivat kalastusta j. n. e. Juuri tähän suomalaisten wanhain Jäämerensuuteen perusti Nuorin hallitus vaatimuksensa, kun se 16 ja 17:llä wuosijadalla waati itselleen sekä Wenäjältä että Tanstalta (Norjalta) osia Jäämeren rannikosta, jotka oikeudet kumminkaan onnettomain jotain jälkeen tapahtuneissa rauhanteoissa eivät tulleet jeltwästi tunnustetuiksi. Waan suomalaisten esiintyminen Jäämerellä ei suinkaan siltä loppunut, päinwastoin se seurawina wuosijatoina yhä lisääntyi, joten pian pohjois-Nuujan asujamiston suurin osa, lappalaisten jälkeen, oli suomalaisia. Ilmanala ja elinkeinon harjoitus Jäämerellä on kowaa ja siinä festiwät suomalaiset paremmin kuin muut. Eiwätkä he silloin suinkaan siellä eläneet eikä esiintyneet „wieraalla alueella“. Rajoja Lapissa ei ole oikeastaan koskaan käyty ennenkuin 19:llä wuosijadalla ja osa Jäämeren rannikosta muodostui jo aikuisin jonkunlaisiksi Wenäjän, Norjan ja Nuorin (Suomen) wäliseksi yhteisalueeksi („Fellesdistrikt“) josta weroja kantoi kuka ennätti, mutta jossa kaikki harjoittivat elinkeinoa (kalastusta) yhtäläisellä oikeudella.

Wasta 1826, jolloin rajasopimus tehtiin ja raja käytiin Norjan Wenäjän wälillä, nämä seikat järjestettiin silloin sellaisella luonnottomalla tawalla, että mannermaa kapealla kaistaleella kerrasaan erotettiin meren rannikosta, että siis Suomelle ei jäänyt kammennakaan leveyttä Jäämeren rantaa. Suomalaisilla ei ollut yhtään edustajaa noita sopimuksia tehtäessä, ja sekä, mitä mahdollisesti olisi woiu tehdä Jäämerellä olewain suomalaisten hywäksi, tuli suomalaisten wiranomaisien puolelta koonnan laiminlyödyksi. Missä määrin tuollainen rajansowitus oli luonnottomia, se nähtiin kohta, kun norjalaiset muutamain wuosien perästä (1835) rupeivat panemaan rajansa käyntäänön taikfa, kuten sanottiin, „sulkiwat“ rajan. Suomalaiset ja lappalaiset kalastajat menettivät wanhät kalastuspaikkansa, j. o. kaiken elinkeinonsa, Jäämeren rannalla, norjalaiset menettivät porojensa

laidunmaat tuntureilla, ja siitä on alituisia rettelöitä ollut seurauksena koko wuosijadan ajan. Lukemattomia yrityksiä on tehty olojen järjestämisestä järjestelmällisemmälle kannalle, waan ne ovat kaikki rauenneet, ja lopuksi raueni nyt muutamia wuosia sitten Suomen säätytyjen tekemä ehdotus, että Suomelle myönnettäisiin oma alue Jäämeren rannalla

— **Santarmit.** Eittenkun päiväkäskyllä on määrätty santarmikunnan miehistöille ja ylipäälliköille wuokrarahoja 13 ruplaa 12 kop., wastaawa Suomen rahassa 35 mk. kuukaudessa, waikka heille woimassa olewan wuokratariffin mukaan tulisi ainoastaan 15 mk. kuukaudessa, on senaatti päättänyt pyytää kenraalikuvernööriä esittämään tämän lisäyksen sota ja raha-asian ministerin hywäksi.

Sama päätös on tehty santarmihallituksen päällikön apulaisille määrätyn 450 mk:n määrärahan suhteen, huoneuston ja kanslian wuokraamista warten. Mainitun päiväkäskyn mukaan lisätään santarmikuntaa 4 päällikön apulaisella, 4 waktimestarilla ja 56 aliupseerilla.

— **Almanakka wuodelle 1901** on painosta ilmestynyt. Tämän mukaan tapahtuu w. 1901 2 auringon- ja 1 kuun pimennys. Ensimmäinen paitoin täydellinen auringonpimennys tapahtuu 18 p:nä toukokuuta, mutta näkyy ainoastaan Intian meren tienoilla. — Toinen, muutamissa seuduin rentaanmuotoinen auringonpimennys, tapahtuu 11 p:nä marraskuuta ja näkyy koillis-Afrikassa, suurimmasa osassa Eurooppaa ja melkein koko Afriassa. Helsingissä pimennuksen alkua ei näy, se kun alkaa ennen auringon nousua; pimennys on laajimmillaan 6 minuuttia auringon nousun jälkeen, jolloin $\frac{2}{5}$ auringon diametrin alapuolesta oikealla puolella on peitetty; pimennys päättyy klo 9,0 a. Kuun pimennys alkaa lokakuun 27 p:nä klo 4,5 i. p. j. o. 1 minuutti ennen kuun nousua Helsingin horisontin yli, on laajimmillaan klo 4,55 i. p. jolloin $\frac{1}{4}$ kuun diametrin alapuolesta on pimennetty, sekä päättyy klo 5,45 i. p. Tämä pimennys näkyy luoteis-Amerikassa, Australiassa, Afriassa, Intian merellä, itä-Afrikassa, suurimmasa osassa itä-Eurooppaa sekä pohjoisnawan tienoilla.

Almanakan lopussa on luettelo markkinoista, toripäiwistä ja eläinmarkkinoista, sekä kirjoitukset: „Muutama sana niistä hyönteisistä, jotka wilja- ja heinäkasveja enimmän wabingoittawat sekä neuwoja niiden häwittämisiksi“ ja „Mitä omenalajia tulee Suomessa pääasiallisesti wiljellä“.

— **Alkeiskoulun alkaessa toimensa t. t. 1 p:nä** sijäntirjoitettiin siihen sen ensimmäiselle luokalle 12 uutta oppilasta, joista 10 poikaa ja 2 tyttöä. Koulun koko oppilaslukumäärä tuli täten olemaan 67, joista 36 poikaa ja 31 tyttöä. Oppilaisista on kuitenkin 5, eli 2 poikaa ja 3 tyttöä eronneet, joten lukumäärä nyt on 62.

— **Dulun kauppa** koulun I:lle luokalle hywäksi otettiin sijäntirjoituskunnossa viime perjantaina m. m. Yrjö Hagren Mitorniolta, Elyli Jernstedt, Frans Eskar Planting ja Wäinö Plantin Torniossa.

— **Kowa myrsky,** oikeinpa ensiluokan, raiwosi maanantaita wästen yöllä Torniossa, myöskin wettä sateli tuulen muassa.

— **Wiime perjantaina kello 10,30** illalla waiwui kuolon uneen jälleenyksi kaupunkimme wanhimmissa käsityöläisistä, maalari-mestari J. J. Wilhelmsander 58 ikäwuoellaan, jättäen jälleensä suremaan puolison, 1 tyttären ja 2 poikaa. Wainaja oli syntynyt Mitornion Alkulaasta tulliwaktimestari Rajander wainajan poika joka myöskin joku aika sitten kuoli siellä. Hän oli tunnettu hiljaiseksi ja ystävälliseksi luonteeltaan, taitawa ammatissaan sekä oli wälittuna useaan luottamustoimeen täällä, ollen nykyään kaupungin waltuustossa jäsenenä sekä wabatoimikamarin puheenjohtajana joka osotti että wainaja seurasi kaupunkimme kunnallisia rientoja. Siwuttawa tauti wei hänet rauhausmille maille.

Keweät mullat peittäköön kunnollisen ja ahkeran työmiehen maallisia jäännöksiä.

— **Wainaiseen sotapalvelukseen 1900** wuoden kutsuntajaoissa määrätty asewolliset Dulun läänin 1:stä kutsuntapiiristä on kutsuttu ensitulewan Marraskuun 1 päivänä saapumaan palvelukseen m. m.:

Mitornion Raanujärwen kylästä Emil Wuollo, Kuwakankaan kylästä Emil Afel Wuopio, Meltosjärmen kylästä J. J. Wuotta, Portimojärwen kylästä Eli Naasko, Rattosjärwen kylästä Juho Erik Flintta, Rainuun kylästä Frans Eskar Kousu. Kolarista Sieppijärwen kylästä Leewi Pasma.

Turtolasta Turtolan kylästä Juho Emil Alanenpää ja Emil August Gero, Matinlompolan kylästä Juho Arwid Matinlompola.

Matorniolta Alawojakkalan kylästä Elis Ewert Riisa, Pirkkion kylästä Elis Öförsjagd, Mlwojakkalan kylästä Juho Kaarle Slunga ja Alaraumon kylästä Niilo August Koivuroma.

Tornion kaupungista Ferdinand Öfwerberg, Matti Emil Wakkamo ja Afel Partanen.

Karungista Kuruugin kylästä Juho Helmer Konstenius, Napajoen kylästä J. J. Tuoma ja Karungin kylästä Salmo Edward Pelttari.

— **Waiwuis-iltamaan** raatihuoneelle viime sunnuntaina oli kokoontunut kuka kuinkin kansaa, illan kulussa saatiin kuulla useampia esitelmiä, runoja ja kertomus. Esitelmiä pitivät iltamassa opettaja J. W. Jernstedt, toimittajat J. Säilä ja W. Burman, runon lausui waktimestari A. Koponen ja kertomuksen luki räätäli R. Kanerwa. Wälajoilla oli yhteistä laulua, iltama loppui kello $\frac{1}{2}$ 10.

— **Maatilan kauppa.** Puuseppä J. Sallinen Tornion kaupungista, on ostanut Salamon Sawitujalta ja Mikko Luhtalolta Antman'in maan Särkinärässä. Kauppasumma 8,000 markkaa.

— **Talon kauppa.** Leskirouwa Maria Porthan on myönyt talon ja $\frac{1}{2}$ tontin N:o 9, 2:sta kaup. osassa talolaiselle Apo Wäkiantille Matorniolta. Kauppasumma 3,000 markkaa.

— **Uutta katuwalaiustusta** koetettiin ensikerta tois'iltana raatihuoneen nurkassa. Lamppu jolla on 70 normaalkynttilän walowoiwa, jossa spriitä on paloaineena walaisi hywin kirkkaasti.

— **Luonnou ilmiö.** Lauvantaina kl. puoli 11 illalla huomattiin pienoinen meteoori lentävän itäiseltä taiwaanlaelta länteen, joka sammui ilman minkäänmoista ääntä antamatta, se walaisi myös maanpintaa.

— **Jääriitettä** huomattiin Torniossa wesiastiasa warhain maanantai aamuna.

— **Karille-ajo.** Eräs norjalainen n. f. lastiongari laski karille wiime lauwantaina Pohjantähti nimiselle karille. Waiwasia joka lähti Røytän satamasta ei ollut luoisia muassa.

— **Tulipalo.** Lauwantaina telefonerattiin että tuli on päässyt irti Laitakarin sahalla kello 6 aamulla. Kowalla ponnistuksella saatiin tuli ehkäistykseksi samana päivänä jälle puolen päivän. Tuli oli alkanut n. f. Juurakon puoleisesta päästä saarta erästä plankkuta-pulista. Wabinko on arweltu noussewan noin 100,000 markkaan, niin kerrotaan.

Maast. oik. asioita.

Wiime Maanantaina.

1:n lainhuudatuksen sai Talokas Apo Wäkiantti Matorniolta talolle ja puolelle tontille N:o 9, 2:sta kaupungin osasta.

Wankuteen, 3 kuukaudeksi tuomitti oikeus, kellon anastuksesta, kulkurimiehen Fredrik Ketterin Hollolan pitäjältä fotoisiin, sekä sitäpäiksi maksamaan anastamansa kellon arwon sen omistajalle 27 martalla 10 pennillä.

House henkein!

Di nousse henkein maasta matalasta, Kun ilman kotta kiidä korkeuksiin! Di kuullos kutsut soinnun maailmasta, Ne soinnut pyytää waloon, pyhyyksiin.

Miin pientä, pientä ujein arwotonta On ihmislästen täällä pyrkimys, Ja hukkaan haipuu päiwää monen monta, Kun sielun saartaa aine, epäilys.

Kuo arki-elon huolet huimaa meitä Ja pyytee halwat panee paulojoan, Sit' suuren soinnun ilijaweleitä Inehmo harwoin kuulee matkallaan.

Mutt' joskus sentään sielun säwel hiipii Miin hellän hentoisena, niin hienona, Pois huomaamatta arkimiehen riipii, Mentäin tunteen tomun saastasta.

Ja silloin sydänkielet wienoisimmat Saa uuden soinnun pyhän, puhtoisen — Jo aukee laulun lehdot leppoissimmat Ja mieli pyrkiä kauas, korkeellen.

Ja hetken lapsi itkee iäjäshyteen, Kun kauniin tuon kuulee laulelman, Ja filmä tähtää taiwaan siintäwyyteen Ja aatos lennon saapi wapahan.

Di nousse henkein maasta matalasta, Kun ilman kotta kiidä korkeuksiin! Di kuullos kutsut soinnun maailmasta, Ne soinnut pyytää waloon, pyhyyksiin.

Ja wiwähdä, oi wiwähdä sä siellä Miss' on niin selkeää, niin juloista. Di riennä, ällös kutsumusta kiellä, Ja saadut taiwaan lahjat tallenna!

Drimattila, Kaitala 24—VIII—1900.

Anna Forsgren.

— **Saivaliikettä.** Söyrylätwa „Pohjola“ ei päässyt weden wähyden takia Tornioon, waan täytyi jäädä Nöytän jätamaan maanantai iltana.

Venäjältä.

— **Wahingossa ammutuksi** tuli viime manoverien aikana Wenäjällä eräs Suomen kaartiin kuuluwa sotilas. Mies, jota hoidetaan sotilassairaalassa Pietarissa ja jota S. S. M. M. Keisari ja Keisarinna ovat käyneet katsomassa, on paranemaan päin vaikka luoti on mennyt läpi rintakehän ja toisen käsivarren.

— **Iso-Rokko** raimoa parhailtaan myöskin Pietarissa.

— **Rokkoon** on Pietarissa kuollut tammikuun 1 päivästä elokuun 5 päivään (w. l.) 270 henkeä eli 25,4 % 1062 sairauksotauksesta. Reljantoista päivän kuluessa rototettiin 8 rototus-ajemalla 58,000 henkeä.

Ulkomaalta.

— **Suomalainen wankina Helenan saarella.** Maan kenraalikuvernöörin Wiipurin läänin kuvernöörille antaman ilmoituksen mukaan on suomalainen Ernst Ewert Lindberg, Wiipurin kaupungista, englantilaisten sotawankina Helenan saarella.

— **Onko maailmansota tulossa?** Saksan melkein kaikki puolueet waativat nyt waltioapäivän kokoonkutsujumista. Wastanimitetty ylipäällikkö Waldersee on luopuessaan armeijakunnastaan puhunut suuren sodan mahdollisuudesta. Hän arweli että „jos uusia selkkauksia syntyisi nykyisestä sotasotkusta, niin tulisi kymmenes armeijakunta täyttämään wolvollisuutensa“. Kenttämaršalkka Waldersee ei sillä warmaankaan tarkoittanut että kymmenes armeijakunta tulisi taistelemaan Kiinassa. Hän kaikessa tapauksessa ajatteli sotaa Euroopassa. Myöskin Wenäjän hallituksen viimeisin selitys Wenäjän kannasta Kiinan suhteen näyttää sijältävän siemeniä mahdollisiin selkkauksiin waltain välillä.

— **Rahakaita neekerien ja walfo-ihosten välillä** alkaa tapautua towin tiheään. New-Orleansissa ja New-Yorkissa lienee ne saatu loppumaan, nyt on Virginiassa rauhattomuus syntynyt. Neekerit olivat tappaneet muutaman Libertyn kaupungin asukkaat ja sitten paenneet metsään. Osasto poliiseja lähetettiin ylimääräisellä junalla wangiitsemaan syyllisiä. Neekerit koettivat juistaa juna radalta ja samalla toiset sytyttivät tulipaloja Libertysissä ja Lambethissa, jossa monta taloa on palanut. Kaikki walfoiset ovat tarttuneet aseisiin, toiselta puolen kaswaa neekerien joukko metsäissä joka päivä kun sinne yhä uusia musta-ihaisia pakenee. Wsena alkaa olla walfawa, walfawin kun Libertyn tienoilla mustia on kolme wertaa enemmän kuin walfoisia, ja kun neekereillä on aseina pyssyjä ja rewolwereita. Virginian hallitus on pyytänyt apua sotawäeltä. Walfokoihoiset puhuvat neekerien häwittämisestä.

Wronin kaupungissa (Ohioissa) on myöskin käyty sotaa „sotaa“ neekereitä vastaan, ja siitä tullut wähyne arwataan miljoonaksi dollariksi. Roskawäki oli sytyttännyt raatihuoneen tulen; kaikki asialirjat paloivat. Kolme henkeä jäi surmansa ja 18 haavoittui.

— **Koulun warkaita warten** on Lontoon poliisi äskettäin keksinyt.

Yksi nuorta poikaa joutui kiinni murto-warkaudesta. Tutkittaessa kertoivat he toimineensa eräiden henkilöiden määräyksestä, jotka antoivat heille opetusta warkastamistaidosta ja ilmoittivat talon, jossa he asuivat. Poliisi lähtikin seuraavana yönä poikain opastamana kysymyksen alaiseen taloon ja wangiitsi siellä 11 warkasta, joista 4 oli poliisin wanhoja tuttavuuksia.

Eräaseen huoneeseen oli järjestetty täydellinen koulu opetusvälineineen warkaita warten. Yllä lähetettiin oppilaat retkeilylle näyttämään taitoaan. Kellarissa tawattiin suuri warkasto warkaita ja ruokawaroja, kaikki warkastettua tawaraa.

Sotatantereilta.

Uusiin hirmutöihin.

Kiukustuneina sodan jatkumisesta waativat englantilaiset suurempaa julmuutta, lisää ryöstöjä ja polttoja Transwaalissa harjoitettavaksi. Niinpä julkaisi konserwatiivi ja ministeripuoluelainen „Morning Post“ äskettäin kirjeen John Stuartilta, kirjeenwaihataksaan pretoriassa. Lehti erityisesti kääntää lukijainsa huomion tähän kirjoitukseen, joka on „sangen wakan miehen“ kirjoittama ja ansaitsee tulla huomatuksi.

Tämän kirjeen mukaan jota kestää siksi, että nykyajan englantilaiset ovat huonontuneita englantilaisia, jotka naurettaman suuressa määrässä kunnioittavat yksilystisten omaisuutta ja ovat tyhmän ritarillisia. On kyllä siellä täällä poltettu taloja, mutta ei riittävästi. „Jokainen muu kansa“, kirjoittaa „Morn. Postin“ warkawa kirjeenwaihataksaan, „olisi polttanut paljon enemmän“. Naiset ja lapset olisi pitänyt pakottaa lähtemään palawista kodeistaan. He olisivat paenneet buurien leireihin. Ja kun Krügerillä olisi ollut ruokittavanaan 10 tai 15,000 naista, olisi jota ei riittävästi loppunut. Siis, täytyy polttaa. Sodan loppumista wiivyyttää jotta, ettei ole ryöstetty. Täytyy ryöstää ja polttaa. „Minä luotan ryöstöön“, sanoo herra John Stuart. „Sillä on terveellinen vaikutus maan asukkaisiin“. Ryöstö on myöskin hänen mielestään wälttämätön rohkaisu warkojille. Jollei ryöstetä, ei saada hyviä warkoja.

Useat muutkin lehdet sijältävät yhtä raakamaista lehoitusta.

Syötyy kuitenkin toisen mielisiäkin ihmisiä, joitten mielestä on wäkiwaltaa liiallisiin harjoitettu. Niinpä Kapmaan parlamentissa wastusti edusmiehistä Wolton laitehdotuksen hywäksymistä, joka laki määrää erityiset ahtaammat tuomioistuimet tutkimaan ja tuomitsemaan maankawalluksesta syytetyitä Kapmaan asukkaita. Woltonen osoitti, kuinka Kapmaan hollantilaista on kohdeltu, ryöstetty ja poltettu heidän omaisuuttaan. Eräänä päivänä olivat kenraali Brabantin sotilaat juoneet itsensä juowuksiin Alwal Northissa ja lähteneet sieltä Dordrechtin, jossa he ryöstivät 40 taloa, sarkien huonekalut ja roswoiten itselleen kalteudet, sekä kutsuivat sitten kafferit päätämään työn. Sterifroomissa saman kenraalin miehet olivat huwikkeen tappaneet 380 härkää ja Alwal Northissa warkastaneet 880 nautaeläintä. He polttivat tuhaksi muutaman hotellin jouduttuaan kinastukseen omistajan kanssa, he ryöstivät Jamestownin raatihuoneen. Monessa paikassa ovat he, sekä sotamiehet että upseerit, ajaneet tiloiltaan n. s. epäillyt hollantilaiset. Edusmies kertoi pitkän sarjan tällaisia tapauksia osottaakseen, että Kapmaan asukkaita ei ole kohdeltu niin kuin tulee.

Wiimeiset tiedot.

Lontoo 27 p. Pole-Carew, joka lauwantaina marssi Belfastiin, on joutunut lähelle wihollisen pääwoimaa, jonka asema on kaupungin itäpuolella.

Kovaa tykkitulua kestää. French on Bullerin oikealla siwustalla. Wihollisen asema on hywin wahwa ja selwää on, että buuerit aikovat viimeiseen saakka puolustaa asemiaan Belfastin ja Machadodorpion välillä.

Onnistumaton pila.

Oli kerran mies, joka tahtoi saada warmasti selwille rakastiko waimonsa häntä. Mutta miten tuo käwisi päinsä? Siinäpä oliin miehellä miettimistä.

Wihdoin keksi hän keinon, ja kuten itse arweli, oikein oivan keinon. Hän päätti heittäytyä kuolleeksi.

Hän asetti pöydälle wuoteensa wiereen tyhjän myrkyypullon, heittäysi wuoteelle ja alkoi odottaa mitähän tästä nyt seuraisi. Eikä kauwan wiipynytään ennenkuin waimo tuli huoneeseen. Ja ajatellaapas hänen kauhistustansa huomattessaan rakkain miehenä makaawan siinä hengenönnä, tyhjennetty myrkyypullo wieresään.

Hän tuskin saattoi uskoa tätä julmaa todellisuutta ja päätti koettaa saada hänen henkiin jälleen — olihan mahdollista, että miehenä oli wain tainuissija ajatteli hän.

Joskus hän oli kuullut, että pistämällä neulalla kuolleeksi luullun ruumiiseen, woi saada selwille, onko kuolema tehnyt tehtävänsä ja tätä keinoa aikoi hän nyt koettaa.

Mies, joka ei ollenkaan awistaant mitä waimolla mielesä on, itseksensä ihmetteli waimonsa kylmyyttä, se kun noin wain saattoi wälinpitämättömänä katseella miestänsä kuolleena. Mutta äkkiä tunsi kipeän piston koivessaan, ja silloin syökyi hän plös kuin salama ja selitti koko kuolleena olemisen olleen wain paljasta pilaa. Waimo ensin ällistyi pahapäiwäisesti, mutta toinnuttuaan hämmästyksistään nauroi miehenä kujeelle niin että wäbet filmistä tippuivat. Mieskin päätti tästälähin olla tekeytymättä kuolleeksi, ettei toiste saisi fäärensä yhtä kipeätä pistoa.

— **Kuinka kauan kauneus kestää?** Eipä luulla seitsetoista wuotiaan immen olemisen kauniimman, vaikka hänellä olisi siikin siwät kaswot ja terve, weremä hiipä. Kauneus on wasta silloin kukoistawa kun ruumis on täysin kehitetty.

Niinpä oli tuo kuuluisa Spartan kuningatar, jonka tähden Troijan sota sytytti, jo 48 wuoden wanhalla silloin kun Troijan prinsssi Paris häneen ihastui ja ryösti hänet mukaansa. Kaunis Aspasia meni 37 wuotiaana naimisiin Perikleen kanssa. Kleopatra oli 40 wanhalla hurmatessaan Antoniuksen lempensä pauloihin. Poitiersin herttuatar oli juuri täyttännyt 36 wuotta wottaessaan kuningas Henrik II:sen sydämeen. Kuningas oli silloin wasta nuorukainen, mutta rakastui ihanaan herttuattareen auttamattomasti. Itäwallan keisarinna Annaa pidettiin 38 wuotiaana Euroopan kauniimpana naisena. Madame Maintenon oli 43 wuotias kun Ranskan kuningas Ludwig XIV hänen näki ja ihastui. Kuuluisa näyttelijätär Mars oli 45 wuoden iällä ja kauneudesta ihmetelty. Keanier oli parhaassa kukoistuksessaan 35 ja 55 ikäwuosiansa välillä.

Ulkää siis peljättö wanhapuuat, ei kauneus ja wihätyswoima wähenene joskin wäidenkolematta yli on eletty.

— **Itäwä määräs.** „Syleily ja suutelu on kielletty“ — kuuluu viimeinen julistus, joka on nauhattu wauujen seinäniin „Brooklyn Rapid Transit Company“ radalle Amerikassa. Tämän toimipiteisiin on täytynyt ryhtyä sen johdosta että rakastuneitten käytös on loukannut wanhenpia ihmisiä, joitten on kuwittu sin moista menoa täytynyt katkella. Nuorilla ihmisillä on näet tapana sumuntaisiin matkustaa maalle, ja tätä retkeltä palataan usein kiblantu-neena. Arwaahan sen, että liian ärsyttävää on sen wuoksi syrjäisen nähdä kuinka nuori mies kietoo kätensä kauniin tyttösen wyötäisille, ja — kauheata janoa — kuin kotonaan suutelee neitosta. Eikä ole parannusta huomattu, vaikka on walitettu konduktöörillekin, mutta nyt tuleekin: topp tykkäänään, rakastuneille suureksi harmiksi.

Aikojen enteitä.

Rakkauksertomukset ovat joskus huvittawiaakin, mutta poiketessa lailliselta ladulta uoiwat olla surullisiaakin. Siispä nuorisolle waroitukseksi olkoon tässä kerrottu seuraawa tosita-paus:

On herttainen Heinäkuun lauwan-taipäiwä.

K—n pitäjään kirkonkellot jo kumahtelevat ilmoittaen taaskin wiikon vierähtäneeksi entisten edesmenneiden joukkoon. Kirkonkylässä jo wilisee väkeä pisimmistäkin perukoista. Onpa muutaman talon pihalle kokoontunut tavallista enemmänkin, mikähan näyttämö siinä onkaan? Siinäkö? Siinähan on waktien katsannon alla mielipuoleksi sortunut nuori nainen, sen wolkolakkimme ja rauhan-sankarimme lemmitty, tahi oikeammin: lemmitty ja petetty.

„Miksi sitä ei lähetettäne lääkäriin, vaikka on jo wikkokauden ollut täydellisesti ymmärrystä wailta ja johan tuo on huonon näköinenkin?“ kuiskaa joukosta joku. Kuka-pa häntä täältä lähettäne, kun hänen sukulaisensa ovat kaukana ja se, joka ehkä woi hänen terweeksi tehdä, lienee taas etsimässä uusia uhreja, koska on poistunut läheisyydestä.

„Tämmöisenkö kohtelun olisi siwistyneessä perheessä kaswanut ja pitäjässämme paljon hywää esimerkkiä osoittanut nainen ansainnut?“ Tämän kysymyksen olen kuullut useampien pitäjäläistemme suusta.

Aurinko, joka paistaa yhtähywin sortuneelle, kuin sortajallensikin, walsi vielä rautaristikkojen lomitse tuon hyljätyn kamalaa asuntoa, jonka walitukset: „minun uskollisuuteni, sinun lupauksesi, ne wastakset jotka yhdessä taitoimme“, j. n. e. Yhtyneinä erään tyhman, pöyhkeän komentelutarjuntaan ja kirkonkellojen kumisewaan ääneen, lienevät monessa perukalaisessakin tehneet surullisen vaikutuksen.

Mitä tuokin ennustanee?

waiko sorron aika aukeaa, kun wanhat siteet — raukeaa.

Vielä kerran kumahtivat kellot, waan walituksia ei enää kuullut, sillä olimme jo poistuneet näyttämöltä, waan kellojen kuminasta, joka kauan kaikui tyyneessä ilmassa, olin erottawinani seuraawat sanat:

„Taivahan Herra on kostawa kerran“.

Samaa kaikui metsäkin wastaiselta rannalta.

„Sen, minkä olette tehneet yhdelle vähimmistä minun veljistäni, sen te teitte minulle“. Matth. 25: 40.

Kalkkia

myövät summissa huokealla F. A. Aspegrenin k:pesän
USKOTUTMIEHET.

Ilmoituksia.

Kuulutus.

Wojakkalan kansakoulun piirikunnan kokous pidetään Mlwojakkalan koululla torstaina 13 p. syysk. kello 3 j. pp.

- 1.kfi. Valitaan syynimiehet Mlwojakkalan koulurakennusten jalvu- sekä valmistus-töitä tarkastamaan;
- 2.kfi. Laitetaan käftyös- ja pesuhuone Mlwojakkalan koululle;
- 3.kfi. Tutkitaan rästituettelo;
- 4.kfi. Opettajain huonekaluston laittaminen;
- 5.kfi. Siisanantin kouluhuoneitten kunnostaminen mitä tarpeelliseksi nähdään annetaan huutokaupalla vähemmän vaativan tehtäväksi;
- 6.kfi. Huutokaupalla annetaan vähemmän vaativan hankittavaksi kaikki Siisanantin elatus Tiinatalsalle luonossa tulevat ruoka p. m. aineet; ja
- 7.kfi. Huutokaupalla ulosmyydään vanhat tarpeettomat huoneet Huhtalon koululta.

Wojakkala, Elokuulla 1900.

Jsa Satta.

Kuulutus.

Alatornion Wojakkalan kansakoulurekrojen rästitanto toimitetaan Kauppilan talossa Mlwojakkalan kylässä t. k. 10 päivänä, jonka jälkeen en enää ota vastaan

Wojakkalassa Syyskuun 4 p:nä 1900.

Pekka Kauppila.
lantomies.

Rehoitus.

Pyhdytään Alaraumon kylässä sijaitsevaan talon omistajia; nimittäin, Hirvitiön, Wittikon, Tusjarin, Rantalankilan, Mäkilankilan ja Rittarin, sekä allekirjoittajan Kulkulan ja Niemitalon tilain omistajia saapumaan tänäkuun 9 päivänä k:lo 6 j. p. p. Lankilan taloon sanotussa kylässä, tuumimaan minkälaisiin toimiin olisi ryhdyttävä Raumonjärvinimisen mainituille tiloille kuuluvan niitty palstan suhteen ja mitä muuta saattaa toimesta esiintyä.

Alatornio, Syyskuun 3 p:wä 1900.

Pekka Niemitalo.

Täten kiellän kaikkia laillisen edesma-
tauffen uhalla lastemasta eläimään Antmannin tilalle kuuluvaan Heinäjänkä nimelliseen niittyyn Lakan kylässä sekä, mainitun tilan wainioon Särkinärsäjä.

Torniossa, syysk. 5 p. 1900.

J. Sallinen.

Jos kirjaltaja Axel Niskanen sat-
tuisi nämät rivit huomaa niin ilmoittaisi osoitteensa weljelleen Kuopioon. Tärkeä asia.

Kirjekuoria

Nimipainoksen kanssa

1: 40 p. sata

Kirjapainossa Torniossa.

Vasta tullut:

**Arbuusia,
Pääkaalia,
Gurkkoja, Lööfiä
ja Munia**

P. Dubatschhoff'illa

Torniossa ja Kemissä.

**Nobelin
Priima
Lamppuöljyä**

summittain ja vähittäin myy

**Axel Jaukkuri
Torniossa.**

**Suomen Sähkösanomatimiston
Ilmoitusosasto**

HELSINGISSÄ

vastaanottaa ilmoituksia

„Tornioon“

sekä kaikkiin muihin koti- ja
ulkomaalaisiin sano-
malehtiin

HUOM! Kustannusarvioita,
taksa- sekä muita tiedon-
antoja ilmaiseksi.

**Priima
Astraali öljyä**

sekä

**Priima
Nobelin öljyä**

myy

**Karl Ad. Gomenius.
Torniossa.**

Kirjapainossa.

Lasu- ja kirjoitusväkiloja,
Teräs-, lyijy- ja kivihiiniä,
Pyhegummiä,
Kiwitauluja,
Kynäpöyhkimä,
Kynänwarfia,
Kynälaattioita,
Wiivottimia,
Rustetta, monta lajia,
Kirjekuoria,
Postipaperia,
Mustaa- ja punasta lakkaa,
Walkoista liitua,
Lyijy- ja kivihiynän terottimia,
y. m. koulutarpeita helpolla hinnalla

Kirjapainossa.

Päivälistä.

Kirkkoherran kanslia joka arkipäivä kello
11—12 e. pp.

Alatornion pastorin kanslia on avoin-
na joka päivä 9—11.

Heinen notario tavataan joka arkipäivä
kello 9—10 e. pp. 4—5 j. pp.

Maistraatin istunto joka arki maanantai
kello 11:sta e. pp.

Maastuvansuureuden istunto joka arki maan-
antai kello 11:sta e. pp.

Yhdyspankki joka arkipäivä kello 10—12 e.
pp. paitsi maanantaisin 9—11 e. pp. ja 4—5
j. pp.

Kullikamari joka arkipäivä klo 9—1 e. pp.
ja 4—7 j. pp.

Rahatoimikamarin kanslia joka arki keskivi-
ko ja lauantai. kl 6—7 j. pp.

Sähkölenätin konttori avoinna joka arki-
päivä kl 8—2 e. pp. ja 5—7 j. pp. sekä pyhä-
päivinä 9—11 e. pp. ja 5—7 j. pp.

Pöytähuone klo 10—1 e. pp.

Telefoniasema avoinna kello 7 e. pp. kello
10 illalla.

Siikunefonttori joka arkipäivä kello 10—1
päivällä.

Satamafonttori Röntässä klo päivän.

Kononistutusasema Postiljooni Tuorin ta-
loissa, kauppatorin warella.

Lääkärien vastaanotto ajat:

Kaupunginlääkäri E. Kalm joka ar-
kipäivä kello 10—12 e. pp. ja 4—5 j. pp.
ja sunnuntaisin ja juhlapäivinä kello
11—12 e. pp.

Piirilääkäri E. Broms, joka päivä
tötona ollessaan Ruusjärven tilalla.

Postit lähtevät:

Etelään joka päivä klo 1/2 8 j. pp.

Saaparanalle joka päivä klo 9 e. pp.

Terwolaan ja Romaniemelle joka maanan-
tai, keskiviikko, torstai perjantai ja lauantai
klo 4 j. pp.

Kemijärvelle joka maanantai, torstai lauan-
tai klo 4 j. pp.

Kuolajärvelle joka lauantai klo 4 j. pp.

Rittilään joka maanantai keskiviikko ja lau-
vantai kello 4 j. pp.

Inariin, Utsoelle ja Sedankylään keski-
viikkona 4 j. pp.

Ruonion torstaina kl. 8 j. pp. ja lauan-
taina 4 j. pp.

Kolarin ja Turtolaan, torstaina 8 j. pp.

Ylitorniolle ja Karunkiin maanantaina kello
6 e. pp. tiistaina ja torstaina klo 8 j. pp.

Rönttään joka maanantai keskiviikko ja lauan-
tai kello 8 e. pp.

Urpelään lauantaina klo 1 j. pp.

Postit tulevat:

Etelästä joka päivä klo 9 j. pp.

Saaparanalta joka päivä klo 4 j. pp.

Terwolaasta ja Romaniemeltä maanantaina,
keskiviikkona, torstaina ja lauantaina klo
9 j. pp.

Kemijärveltä maanantaina, keskiviikkona ja
torstaina klo 9 j. pp.

Kuolajärveltä joka torstai klo 9 j. pp.

Rittilästä maanantaina keskiviikkona ja tor-
staina kello 9 j. pp.

Inarista, Utsoelta ja Sedankylästä tor-
staina klo 9 j. pp.

Ruonion maanantaina klo 9 j. pp. ja kes-
kiviikkona klo 8 e. pp.

Kolarista ja Turtolasta keskiviikkona klo
8 e. pp.

Ylitorniolta ja Karungista keskiviikkona klo
6 e. pp. torstaina 5 j. pp. ja lauantaina kl 4
j. pp.

Rönttäästä keskiviikkona ja lauantaina kello
3 j. pp.

Urpelasta lauantaina kl 10 e. pp.

Postikonttori pidetään auki:

Lähtewien postien osasto ja postifäästöpauk-
ki: Arkipäivinä klo 9—1 päiv. 3—5 j. pp.
Sunnuntai- ja juhlapäivinä klo 3—5 j. pp.

Tulewien postien osasto: Arkipäivinä kello
9—1 päiv. Sunnuntai- ja juhlapäivinä klo
4—6 j. pp.

Kirjelaatitot tyhjennetään: A. Montell'in ta-
lon seinällä olewa joka päivä kl. 1/2 4 ja 6 j. pp.
ja postikonttorin seinällä olewa wäpää emmen
postin lähtyä.

Kursit.

Suomen Bankin Konttori heinäk. 27 p.

	Myyjät.	Ostajat.	
Pietari	267: 80	266: 66	100: lta
Lontoo	25: 43	25: 02	Punt.
" " " "	—	24: 98	
Paris	—	99: 10	
" " " "	101: 10	100: 10	
Berlin	124: —	123: 90	
Hampuri	—	121: 90	
" " " "	123: 90	123: 30	100: lta
Amsterdam	—	206: 40	
" " " "	208: 50	—	
Antwerpen	—	98: 70	
" " " "	100: 30	99: 40	
Tuholmä	139: —	138: 50	
Kristiania	139: —	138: 40	
Köpenhamina	124: 10	123: 40	100: lta
Frankfurt a Main	124: 10	123: 40	100: lta
Wieni	212: —	—	
Rooma	95: —	—	
New-Yorki	5: 30	5: —	

Torniossa,
J. W. Seidel'in kirjapainossa 1900.